

JĘZYK POLSKI - GIMNAZJUM

Przedmiotowe zasady oceniania

PZO są zgodne z WZO (rozdział VII Statutu), które opracowano na podstawie:

- Ustawy z dnia 07 września 1991r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2015 r. Nr 2156, poz. 2572 z późn. zm.) rozdział 3a i 3b,
- Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 czerwca 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów w szkołach publicznych,
- Rozporządzenia w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego poszczególnych typach szkół z dnia 30 maja 2015 roku.

Cele przedmiotowego oceniania z języka polskiego: określenie poziomu osiągnięć edukacyjnych ucznia, których zakres wyznaczają wymagania ogólne z podstawy programowej dla III etapu nauczania, a szczególności:

- a) odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji,
- b) analiza i interpretacja tekstów kultury,
- c) tworzenie wypowiedzi.

1. Ocenie podlegają następujące formy aktywności ucznia:

- a) prace klasowe, testy literackie, sprawdziany (kształcenie literacko- kulturowe i językowe), sprawdziany ze znajomości lektur, testy czytania
- b) kartkówki 15- minutowe z trzech ostatnich tematów lekcji
- c) odpowiedzi ustne
- d) ustna prezentacja
- e) pamięciowe opanowanie tekstu
- f) praca na lekcji
- g) praca w grupie, w parach lub praca indywidualna na lekcji
- h) dyktanda
- i) prace domowe
- j) wypracowania
- k) zadania dodatkowe, np. prace długoterminowe, projekty
- l) udział w konkursach przedmiotowych
- m) realizacja projektu gimnazjalnego
- n) inne aktywności określone przez nauczyciela.

2. Ocenie podlega stopień opanowania:

- a) **wiadomości**, których zakres wyznacza *Podstawa programowa do języka polskiego* oraz program nauczania przygotowany przez nauczyciela; za kluczowe dla przedmiotu język polski uznajemy wiadomości wynikające ze znajomości przewidzianych dla określonego etapu kształcenia lektur obowiązkowych; ważna jest także znajomość pojęć i definicji z historii i teorii literatury oraz nauki o języku; wymagane będą również wiadomości z wcześniejszych etapów edukacyjnych;
- b) **umiejętności**, które szczegółowo określone zostały w *Podstawie programowej do języka polskiego* oraz PZO; wymagane będą również umiejętności z wcześniejszych etapów edukacyjnych.

3. Ocenie podlega również:

- a) **praca ucznia na lekcji, czyli:** aktywność przejawiającą się zgłaszaniem i udzielaniem odpowiedzi, ale także aktywne słuchanie, sporządzanie notatek, wykonywanie poleceń i uczestnictwo w pracach zespołów;
- b) **wykonywanie zadań domowych,**
- c) **gotowość do wykonywania zadań dodatkowych** takich, które nauczyciel zleca jako nadobowiązkowe,
- d) **udział w konkursach przedmiotowych.**

II Postanowienia szczegółowe.

1. Uczeń ma obowiązek być przygotowany do lekcji (wyjątek stanowi dłuższa choroba – powyżej jednego tygodnia, bardzo poważny przypadek losowy lub urlop naukowy).
2. W razie nieobecności uczeń ma obowiązek na bieżąco uzupełniać wiedzę i umiejętności realizowane na lekcjach.
3. Nauczyciel ma prawo w czasie zajęć odpytać ucznia z materiału, który obejmuje trzy ostatnie zagadnienia.
4. Za pracę domową wykonaną niesamodzielnie uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną zapisaną następująco: 1(!). Tej oceny uczeń nie ma prawa poprawić. Ponadto nauczyciel zgłasza ten fakt rodzicom i wychowawcy klasy, co ma wpływ na ocenę zachowania ucznia.
5. Uczeń ma prawo do poprawy oceny niedostatecznej (poza zdarzeniami wskazanymi w pkt. 4 i 7).
6. Ocenę można poprawiać tylko raz po danej pracy klasowej, sprawdzianie czy zapowiedzianej kartkówce (w terminie dwóch tygodni od otrzymania oceny). Ocena niedostateczna z poprawy nie będzie wpisywana do dziennika lekcyjnego. Prace klasowe i sprawdziany będą zapowiadane tydzień wcześniej.
7. Jeżeli podczas sprawdzianu, pracy klasowej, kartkówki zaistnieje sytuacja, że uczeń zostanie przyłapany na niesamodzielnym realizowaniu poleceń (ściągnięcie z własnej ściągki, telefonu komórkowego lub innych urządzeń elektronicznych, odpisywanie od kolegi, rozmowa z kolegą i inne), praca zostanie mu odebrana i otrzyma on ocenę niedostateczną, zapisaną następująco: 1(!).
8. W przypadku, gdy ucznia nie ma na lekcji, w czasie której pozostali uczniowie piszą sprawdzian, zapowiedzianą kartkówkę lub pracę klasową, jest on zobowiązany na najbliższej lekcji j. polskiego zgłosić się do nauczyciela, który ustala termin i formę zaliczenia zaległego materiału. Niewywiązanie się z obowiązku napisania zaległej pracy klasowej, sprawdzianu, zapowiedzianej kartkówki skutkuje wpisaniem do dziennika oceny niedostatecznej.
9. W klasie trzeciej uczniowie oprócz ocen z bieżącego materiału będą otrzymywali również oceny ze sprawdzianów powtórkowych (obowiązuje materiał literacki i językowy z wcześniejszych etapów edukacyjnych). W razie nieobecności ucznia na sprawdzianie powtórzeniowym obowiązuje procedura opisana w pkt. 8.

III Przeliczenie punktów na stopnie szkolne:

- a) sprawdziany - prace klasowe, testy literackie, sprawdziany- kształcenie literacko-kulturowe i językowe, sprawdziany ze znajomości lektur, zapowiedziane kartkówki, wypracowania

Wynik w %	Stopień szkolny
96-100	Celujący (6)
90-95	Bardzo dobry (5)
78-89	Dobry (4)

65-77	Dostateczny (3)
50-64	Dopuszczający (2)

b) test czytania

Wynik w punktach	Stopień szkolny
20-19	Bardzo dobry (5)
18-16	Dobry (4)
15-13	Dostateczny (3)
12-10	Dopuszczający (2)

Przewiduje się stosowanie znaków +, - .

Próbne egzaminy gimnazjalne będą oceniane zgodnie z kryteriami ustalonymi przez C

IV Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny na poziomie podstawowym:

Na ocenę **dopuszczającą** uczeń potrafi:

- ✓ określić ramy chronologiczne omawianych epok
- ✓ objaśnić znaczenie nazw omawianych epok literackich
- ✓ wskazać podstawowe cechy najważniejszych dla omawianych okresów gatunków literackich; wskazać cechy postaw i wzorców osobowych charakterystycznych dla danej epoki; wskazać cechy prądów umysłowych i artystycznych
- ✓ posługiwać się kluczowymi dla rozumienia omawianych epok pojęciami
- ✓ przyporządkować autorom tytuły i głównych bohaterów utworów literackich wskazanych w podstawie programowej
- ✓ streścić główne wątki utworów epickich i dramatycznych z listy lektur obowiązkowych; znać główne problemy omawianych lektur
- ✓ podejmować próbę streszczenia logicznego tekstu
- ✓ dokonać samodzielnej analizy i interpretacji dzieła literackiego na poziomie dosłownym i podjąć próbę odczytania metaforycznego
- ✓ rozpoznać najważniejsze środki stylistyczne w utworach literackich omawianych epok; scharakteryzować bohaterów literackich
- ✓ komponować w trakcie zajęć dłuższe wypowiedzi w sposób zwarty, logiczny i uporządkowany
- ✓ przekazywać efekty swej pracy na lekcjach w komunikatywny sposób w wypowiedziach ustnych i pracach pisemnych.

Na ocenę **dostateczną** uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, a ponadto:

- ✓ wskazać podstawowe cechy gatunków
 - ✓ powiązać fakty literackie z istotnymi wydarzeniami historycznymi
 - ✓ wskazać związki omawianych epok z wcześniejszymi
 - ✓ dokonać samodzielnej analizy i interpretacji dzieła literackiego:
- rozpoznawać przenośne znaczenia dzieła (metaforyczne, alegoryczne, paraboliczne)
- wprowadzić konteksty biograficzne, historyczne
- ✓ opisać motywy i tematy literackie, odwołując się do omówionych utworów
 - ✓ scharakteryzować wzorce osobowe i postawy bohaterów, odwołując się do omówionych utworów literackich

- ✓ scharakteryzować podstawowe prądy artystyczne i umysłowe oraz hasła programowe i idee poszczególnych epok, odwołując się do omówionych utworów literackich
- ✓ scharakteryzować wizję świata i człowieka w poszczególnych epokach. odwołując się do omówionych utworów literackich
- ✓ wskazać i opisać charakterystyczne cechy językowe i stylistyczne w tekstach literackich omawianych epok
- ✓ określić tematykę i problematykę omówionych utworów
- ✓ prezentować na lekcji zagadnienia wcześniej przygotowane w domu
- ✓ budować streszczenia logiczne tekstu
- ✓ komponować w trakcie zajęć dłuższe wypowiedzi w sposób zwarty, logiczny i uporządkowany,
- ✓ wypowiadać się (również na piśmie) płynnie, poprawnie pod względem stylistycznym i ortograficznym
- ✓ podejmować próby włączenia się do dyskusji.

Na ocenę **dobrą** uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, a ponadto:

- ✓ wskazać związki literatury z wydarzeniami historycznymi, kulturą i sztuką oraz filozofią omawianych epok
- ✓ porównać wzorce osobowe, kreacje bohaterów oraz wizję świata i człowieka w omawianych epokach, odwołując się do utworów literackich
- ✓ scharakteryzować koncepcję artysty i zadania sztuki w omawianych epokach, odwołując się do utworów literackich
- ✓ wskazać dominantę kompozycyjną i myślową oraz dokonać analizy typowego dla epoki i autora utworu literackiego
- ✓ dokonać samodzielnej analizy i interpretacji dzieła literackiego:
- posługiwać się biegle terminologią historyczno- i teoretycznoliteracką;
- rozpoznawać przerośnięte znaczenia dzieła (metaforyczne, alegoryczne, paraboliczne)
- wprowadzić konteksty, np. biograficzne, historyczno-literackie, historyczne
- ✓ zająć i uzasadnić stanowisko w dyskusji z odwołaniem się do utworu, cytatu, kontekstu lub wiedzy o epoce
- ✓ formułować wnioski, uogólnienia i argumenty, prezentując swój punkt widzenia;
- ✓ ocenić bohaterów literackich w kontekście epoki, zwracając uwagę na ich komplikację psychologiczną i uwikłania w problemy moralne, społeczne.

Na ocenę **bardzo dobrą** uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, a ponadto:

- ✓ wymienić głównych twórców kultury i ich dzieła w omawianych epokach;
- ✓ wykazać się opanowaniem pamięciowym liczych fragmentów tekstów literackich oraz swobodnie posługiwać się cytatami;
- ✓ przedstawić ewolucję bohatera literackiego oraz wybranych gatunków literackich na podstawie omawianych utworów
- ✓ wyjaśnić funkcje motywów antycznych i symboli biblijnych w poznanych utworach literackich
- ✓ rozpoznać nawiązania do tradycji we współczesnym utworze literackim lub filmie
- ✓ formułować wnioski płynące z porównania kształtu artystycznego tekstów literackich
- ✓ samodzielnie gromadzić, porządkować i wykorzystywać w wypowiedziach ustnych (i pisemnych) materiały z różnych źródeł dotyczące literatury, filmu i innych dziedzin sztuki
- ✓ dokonać samodzielnej analizy i interpretacji dzieła literackiego:
- posługiwać się biegle terminologią historyczno- i teoretycznoliteracką;
- rozpoznawać przerośnięte znaczenia dzieła (metaforyczne, alegoryczne, paraboliczne)

-wprowadzić konteksty kulturowe (filozoficzne, ideowe, obyczajowe, historyczno-literackie, biograficzne)

- ✓ dokonać samodzielnej analizy i interpretacji dzieła sztuki z wykorzystaniem kontekstów literackich oraz posługiwać się właściwymi terminami
- ✓ wykazać się swobodą w wypowiedzianiu się, kulturą dyskusji
- ✓ posługiwać się piękną polszczyzną w mowie i piśmie
- ✓ odwoływać się do opinii autorytetów (sądy historyków literatury, myśli filozofów) dla obrony własnego stanowiska
- ✓ dowodzić własnej racji w ocenie dzieł sztuki
- ✓ dokonać syntezy twórczości literackiej (epoki, autora, prądu).
- ✓

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który uzyskał tytuł finalisty/ laureata Wojewódzkiego Konkursu Przedmiotowego z Języka Polskiego.

V .Ocenianie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

a) Uczniowie posiadający opinię (orzeczenie) poradni psychologicznej są oceniani wg tych samych zasad, ale otrzymują zadania o mniejszym stopniu trudności. Ponadto uwzględniamy przy ocenianiu uczniów indywidualne wytyczne zapisane w poszczególnych opiniach (np. wolne tempo pracy – więcej czasu na sprawdzianach) - tak, żeby uczeń opanował wiadomości i umiejętności na ocenę pozytywną.

b) Uczniowi zdolnemu powierzane są zadania trudniejsze, mające na celu rozwijanie jego zdolności i talentów.

VI Warunki uzyskiwania wyższej niż przewidywana śródrocznej/rocznej oceny z języka polskiego.

1) Warunki i tryb uzyskiwania wyższej niż przewidywana oceny śródrocznej/ rocznej ustalono na podstawie Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 czerwca 2015 roku w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych oraz obowiązującego WZO.

2) Za przewidywaną ocenę roczną przyjmuje się ocenę z j. polskiego zaproponowaną przez nauczyciela zgodnie z terminem ustalonym w „Statucie Szkoły”.

3) Uczeń lub rodzice mogą ubiegać się o podwyższenie przewidywanej oceny z j. polskiego.

4) Uczeń ma prawo uzyskać ocenę celującą pod warunkiem spełnienia wymagań na ocenę celującą zawartych w PZO.

5) Uczeń lub jego rodzice ubiegający się o podwyższenie oceny z j .polskiego zwracają się z pisemną prośbą do dyrektora szkoły zgodnie z WZO.

6) W przypadku spełnienia przez ucznia kryteriów, o których mowa w punkcie 5a) i b), wychowawca odnotowuje ten fakt na podaniu ucznia i przekazuje je nauczycielowi przedmiotu.

7) Uczeń spełniający wszystkie warunki najpóźniej na 7 dni przed klasyfikacyjnym posiedzeniem Rady Pedagogicznej przystępuje do przygotowanego przez nauczyciela przedmiotu dodatkowego sprawdzianu pisemnego, który obejmuje materiał programowy roku szkolnego, za który wystawiana jest ocena – termin wyniku z WZO. Stopień trudności pytań jest dostosowany do oceny, o którą ubiega się uczeń.

8) Procedura podwyższania oceny z j .polskiego trwa nie dłużej niż 2 godziny lekcyjne.

9) Sprawdzian, oceniony zgodnie z PZO, zostaje dołączony do dokumentacji wychowawcy klasy.

10) Sprawdzian będzie się składał z dwóch części. Pierwsza część – zadania testowe zamknięte i otwarte, druga część – ustna. Z obu części uczeń musi uzyskać pozytywne wyniki.

11) Ostateczna ocena roczna wynika z uzyskanego wyniku na sprawdzianie, do którego przystąpił uczeń w ramach poprawy.

VII Inne postanowienia

Wszystkie niewymienione wyżej kwestie regulują Wewnętrzne Zasady Oceniania.